

PODSTAWY

System Osiedleńczy dla Obywateli Unii Europejskiej (EU Settlement Scheme, EUSS) to status imigracyjny wprowadzony w celu ochrony praw obywateli UE i ich rodzin po Brexicie. **Czy dotyczy on mnie?** Tak, jeśli jesteś obywatelem/obywatelką UE i przeprowadziłeś/łaś się do Wielkiej Brytanii przed 31 grudnia 2020 r., bądź też należysz do najbliższej rodziny lub pozostajesz na utrzymaniu takiej osoby.

TWÓJ STATUS W RAMACH EUSS

Zależy on od tego, jak długo mieszkasz w Wielkiej Brytanii. Po pięciu latach pobytu przysługuje Ci **status osoby osiedlonej**, krótsze okresy pozwalają jedynie na **status osoby tymczasowo osiedlonej**. W większości przypadków obydwa statusy dają Ci te same prawa (przeczytaj uważnie rozdział Korzyści). **Musisz jednak pamiętać, że status osoby wstępnie osiedlonej wygasa.** Jeśli chcesz się osiedlić na stałe w Wielkiej Brytanii, będziesz musiał/musiła ponownie złożyć wniosek do EUSS z chwilą, gdy osiągniesz okres pięciu lat pobytu w UK.

PRAWO DO PRACY

Jeśli złożyłeś/aś wniosek do EUSS, masz prawo do pracy w Wielkiej Brytanii. Możesz to udowodnić na dwa sposoby, w zależności od postępów w procesie rozpatrywania Twojej aplikacji.

POSIADASZ STATUS W RAMACH EUSS

KROK 1. Wygeneruj Share Code wchodząc na stronę www.gov.uk/view-prove-immigration-status

KROK 2. Podaj swój Share Code oraz datę urodzenia swojemu pracodawcy.

KROK 3. Poproś go o skorzystanie i zaczerpnięcie informacji z serwisu Government View Right to Work Service www.gov.uk/view-right-to-work

ZŁOŻYŁEŚ/ŁAŚ WNIOSEK DO EUSS, ALE CZEKASZ NA JEGO ROZSTRZYGNIĘCIE

KROK 1. Znajdź swoje zaświadczenie o złożeniu wniosku. Jeśli nie możesz tego zrobić, zadzwoń do Centrum Rozstrzygania Sporów UE (EU Resolution Centre).

KROK 2. Przekaż certyfikat swojemu pracodawcy.

KROK 3. Niektóre certyfikaty mają formę cyfrową i można je sprawdzić za pomocą Share Code. Jeśli nie możesz tego zrobić, zadzwoń do pracodawcy, aby skorzystał z usługi sprawdzania certyfikatów przez pracodawcę: www.gov.uk/employee-immigration-employment-status

PAMIĘTAJ: Nikt nie powinien odmówić Ci zatrudnienia z powodu Twojego statusu. Jeśli tak się stanie, zasięgnij porady.

PRAWO DO WYNAJMU

Jeśli złożyłeś/aś wniosek do EUSS, masz prawo do wynajmu nieruchomości w Wielkiej Brytanii. Istnieją dwa sposoby, aby to udowodnić, w zależności od postępów w rozpatrywaniu Twojego wniosku.

POSIADASZ STATUS W RAMACH EUSS

KROK 1. Wygeneruj Share Code wchodząc na stronę www.gov.uk/view-prove-immigration-status

KROK 2. Podaj swój Share Code oraz datę urodzenia wynajmującemu.

KROK 3. Poproś go o skorzystanie z serwisu Government View Right to Rent www.gov.uk/view-rightto-rent

ZŁOŻYŁEŚ/AŚ WNIOSEK DO EUSS, JEDNAK CZEKASZ NA JEGO ROZSTRZYGNIECIE

KROK 1. Znajdź swoje zaświadczenie o złożeniu wniosku. Jeśli nie możesz tego zrobić, zadzwoń do Centrum Rozstrzygania Sporów UE (EU Resolution Centre).

KROK 2. Przekaż Certyfikat swojemu właścicielowi mieszkania.

KROK 3. Niektóre Certyfikaty są w formie cyfrowej i można je sprawdzić za pomocą Share Code. Jeśli nie ma takiej możliwości, poproś właściciela nieruchomości o skorzystanie z usługi sprawdzania certyfikatów przez właściciela domu (Landlord Checking Service) www.eforms.homeoffice.gov.uk/outreach/lcsapplication.ofml

PAMIĘTAJ: Nikt nie powinien odmówić Ci możliwości wynajęcia nieruchomości w Zjednoczonym Królestwie. Jeśli tak się stanie, należy zasięgnąć porady.

UBIEGANIE SIĘ O ZASIŁKI

Jeśli planujesz ubiegać się o zasiłki oparte na dochodach, takie jak Universal Credit, złożenie wniosku do EUSS jest tylko pierwszym krokiem. Będziesz musiał/a również wykazać, że masz prawo do pobytu w Wielkiej Brytanii. Status osoby osiedlonej daje Ci to prawo automatycznie, ale w przypadku statusu osoby wstępnie osiedlonej będziesz potrzebować czegoś jeszcze.

JEŚLI POSIADASZ STATUS OSOBY TYMCZASOWO OSIEDLONEJ

Istnieją trzy główne sposoby udowodnienia dodatkowego prawa do pobytu. Możesz to zrobić powołując się na:

BIEŻĄCĄ PRACĘ: Musisz wykazać, że pracujesz i naprawdę zarabiasz. Możesz to zrobić pokazując, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy zarobiłeś/aś wystarczająco dużo, aby zapłacić ubezpieczenie społeczne (National Insurance).

PRZESZŁĄ PRACĘ: Możesz pokazać, że wykonywałeś/aś pracę w przeszłości w sytuacjach, w których: przeszedłeś/aś na emeryturę; miałeś/aś wypadek lub zapadłeś/aś na chorobę, która uniemożliwiła ci pracę; niedawno urodziło ci się dziecko; straciłeś/aś pracę niedawno i masz nadzieję na jej szybkie odzyskanie.

TWOJĄ RODZINĘ: Pomocą w ubieganiu się o Universal Credit może być posiadanie członka rodziny, który pracuje w Zjednoczonym Królestwie i uzyskał status EUSS czy dziecka, które uczęszcza do szkoły w Zjednoczonym Królestwie. Pamiętaj jednak, że zasady ubiegania się o uprawnienia do świadczeń są skomplikowane, a to jest tylko streszczenie.

Prosimy Cię o zasięgnięcie profesjonalnej porady.

UZYSKAJ POMOC

Muszę złożyć wniosek do EUSS (Systemu Osiedleńczego dla Obywateli Unii Europejskiej)

Znajdź akredytowanego przez OISC (Biuro Immigracyjne) doradcę lub prawnika imigracyjnego. Pomogą Ci oni zrozumieć, czy się kwalifikujesz, zebrać dowody i złożyć wniosek.

Mam problem z moim wnioskiem

Skontaktuj się z Centrum Rozwiązywania Problemów UE pod numerem telefonu 0300 123 7379. Pracownicy centrum mogą udzielić Ci aktualnych informacji na temat stanu rozpatrywanego wniosku, pomóc w zalogowaniu się w przypadku utraty danych do logowania oraz odpowiedzieć na wszelkie pytania.

Potrzebuję pomocy w potwierdzeniu moich praw

Skontaktuj się z wyspecjalizowanym doradcą lub prawnikiem akredytowanym przez AQS (Standard Jakości Porad). Możesz skorzystać także z Citizens Advice (Biura Porad Obywatelskich), Centrum Prawnego lub jeśli masz problemy w pracy, z Work Rights Centre (Centrum Praw Pracowniczych).

Chcę zgłosić przestępstwo z nienawiści

Przestępstwo z nienawiści to poważne przestępstwo popełnione ze względu na cechy chronione, takie jak niepełnosprawność, orientacja seksualna lub rasa (w tym narodowość). Zadzwoń na policję pod numer 101 lub zgłoś to online.